

Grunden til, at jeg ikke har fremsat et motive-ret dagsordensforslag, var netop ønsket om at få en åben debat, og på trods af, at vi har fået et enkelt motiveret dagsordensforslag fra Enhedslisten, som i virkeligheden går langt længere, synes jeg, det er lykkedes at få den åbne debat, og det er jeg i hvert fald meget glad for.

Jeg er selvfølgelig glad for, at hr. Steen Gade også er enig i, at vi skal have nogle ændringer, selv om vi ikke er enige om, hvorvidt fondene skal være større eller mindre; vi synes, de skal være mindre. Vi er meget enige i det, hr. Kristian Thulesen Dahl sagde om, at den bedste måde at bekæmpe svindel på simpelt hen er at fjerne alle strukturfondene og Samhørighedsfonden. På den måde kan der ikke svindles med dem. Men vi er også så realistiske, at vi anerkender, at det er ikke noget, vi kan gøre her og nu og i dag.

Vi kan prøve på at finde ud af, hvordan vi kan få det presset i den rigtige retning, og den revision er nødvendig, for at vi ikke åbner en ladeport for svindel og svig med EU's penge, som er blevet indbetalt af skatteyderne.

Til fru Elisabeth Arnold vil jeg sige, at jeg nu er glad for, at selv om hun mente, hun ikke var enig med forespørgerne, viste det sig, at alt det, hun talte om, faktisk var det samme som begrundelsen, så vi var også enige dér.

Til hr. Keld Albrechtsen, som har foreslået sin motiverede dagsorden, må jeg også sige, at Fremskridtspartiet desværre ikke kan stemme for forslaget. En ting er, at vi ønsker en hurtig afvikling af EU's strukturfonde, og at vi såmænd også ønsker en omlægning og en total revision af alle landbrugsstøtteordninger, sådan at vi kommer til reelle GATT-vilkår, men det med landbruget er ikke det, der er til debat i dag. Endvidere ønsker Enhedslisten at sætte bilaterale støtteordninger med ledelse af OSCE eller Europarådet i stedet, og vi vil vove den påstand, at så bliver det hele ødelagt, og at det faktisk bliver meget værre.

Til sidst til udenrigs- og økonomiministeren: Det skal vist ende med en tak til begge ministre, for vi har jo måttet erkende, at alle er enige om, at det er nødvendigt med en reform. Jeg håber, at de to ministre vil tage det som den udstrakte hånd fra Folketinget, det er, at vi ønsker en fortsat debat om det. Jeg er også glad for, at i særdeleshed økonomiministeren, som jo har udgivet disse glimrende bøger, erkender, at der er et maksimum for, hvor meget et land kan modtage, uden at det slår landet ihjel, og derfor er det

jo bevist, at vi er nødt til at lave om på hele systemet.

Med disse ord vil jeg sige, jeg har været utrolig glad for debatten, og jeg håber, at det bliver lige så gavnligt, som det var ment, og som der var lagt op til.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslag om motiveret dagsorden nr. D 55 af Keld Albrechtsen (EL) (se foran) forkastedes, idet 4 (EL) stemte for, 99 (S, V, KF, SF, RV, FP, CD og DF) imod.

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

16) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 93:

Forslag til folketingsbeslutning om Danmarks tiltrædelse af ændret protokol II om forbud mod eller begrænsninger i anvendelsen af miner, lureminer og andre mekanismer og ny protokol IV om blindende laservåben til konvention af 10. oktober 1980 om forbud mod eller begrænsninger i anvendelsen af visse konventionelle våben, som må anses for at være unødigt skadevoldende eller for at ramme i flæng.

Af udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen). (Fremsat 5/2 97).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Helen Beim (S):

At give tilslutning til dette beslutningsforslag er indlysende rigtigt. Danmarks holdning til personelminer er klart udtrykt i vort ensidige stop fra maj 1996 for anvendelsen af disse våben i vort forsvar samt i vort internationale arbejde for et totalt forbud imod personelminer.

Desværre er ændringerne af protokollerne ikke så vidtgående, som man kunne ønske sig. Hver eneste dag lemlæstes eller dræbes tusinder

på grund af den katastrofale udbredelse af landminer. Antallet af ofre for mineulykker er så stort, at det langt overstiger antallet af faldne for egentlige krigshandlinger. Og det er kvinder og børn, der er de mest udsatte.

Lever man f.eks. i Angola, Mozambique, Rwanda, Cambodja, Guatemala eller i det tidligere Jugoslavien, er der en betydelig risiko for, at man kan blive et uskyldigt offer for en landmine.

Naturligvis hjælper det internationale samfund med minerydning, men mange steder forekommer situationen alligevel totalt uoverskuelig. I nogle af landene er der flere miner, end der er indbyggere. Det er denne udvikling, der skal sættes en stopper for.

Protokolændringerne er et skridt på vejen, men ønsker man for alvor at stoppe for landminer, skal der indføres et totalt produktionsforbud. Så længe minerne produceres, er der en sandsynlig risiko for, at de eksporteres trods folkeretlige aftaler. Gennemførelsen af et produktionsforbud og inspektionsaftaler under FN er den eneste moralsk forsvarlige løsning.

Protokollens anvendelsesområde er udvidet, således at den vil være gældende også i interne konflikter. Det er især vigtigt, fordi det er i interne konflikter, at brugen af miner er størst.

Protokollen indeholder ligeledes en bestemmelse om, at antipersonelminer som hovedregel skal være forsynet med en mekanisme, der får minen til at uskadeliggøre sig selv efter et vist tidsrum. I praksis vil det sige, at de miner, der ikke fjernes eller overses, skal detonere sig selv senest efter 120 dage, ja, for nogles vedkommende endda allerede efter 30 dage. Underskriverne forpligter sig til udelukkende at producere antipersonelminer, som opfylder dette krav.

En anden væsentlig del af protokolændringerne er forbudet imod anvendelse og eksport af ikkesporbare landminer. Det skulle således blive lettere at rydde mineområder, hvilket betyder, at lokalbefolkningerne hurtigere kan vende tilbage til deres egne landområder.

Eksportforbudet betyder, at landene ikke bliver fristet til at sælge deres lagre ud. I tillægsprotokol IV forbydes brugen og overførsel af laservåben, som kan påføre mennesker permanent blindhed. Det er et stort fremskridt, at disse forfærdelige våben nu også bliver omfattet af en konvention.

Visse stater har udtrykt politisk vilje til at gå videre end de krav, der er i dette beslutningsforslag. Sidste år forbød USA ligesom Danmark

brugen af antipersonelminer, og samtidig er der lagt vægt på fra amerikansk side at fokusere på udvikling af langt mere effektive teknologier til at udrydde de efterladte miner. Der er omkring 200-300 millioner landminer verden over.

Også her i Danmark har der igennem de senere år i CAT-centret ved Risø ved Roskilde været arbejdet med opfindelser af metoder og teknologi, som effektivt og sikkert kan rydde mineområder. Denne forskning ser meget lovende ud. Teknologien har først og fremmest et humanitært sigte, men rummer også væsentlige eksportmuligheder på en sørgelig baggrund.

Viljen blandt verdens lande til at gå videre end forslaget, som fremgår af aftalen her, kan man læse i udtalelsen fra FN's 51. generalforsamling. Men der er stadig problemer med lande, som pure nægter at indgå i forhandlinger; her tænker jeg især på Kina.

Konventionen er dags dato kun tiltrådt af 62 stater. Det er derfor vigtigt, at Danmark hurtigt tiltræder konventionen, og at vi internationalt arbejder på at få mange flere stater med. Slutmålet er et totalt forbud imod brug, oplæring, overførsel og produktion af antipersonellandminer.

I disse dage, hvor præsident Clinton optræder i mange ledere i aviserne, vil jeg afslutningsvis citere præsidenten, der sidste år i maj måned sagde følgende: »Jeg er fast besluttet på at bringe tiltroen til disse våben til ophør.« Deri er Socialdemokratiet ganske enig, og vi anbefaler forslaget.

Niels Ahlmann-Ohlsen (KF):

Det Konservative Folkeparti tilslutter sig beslutningsforslag nr. B 93. Danmark har tidligere deltaget i en enstemmig vedtagelse af de to protokoller og er derfor moralsk forpligtet til at tilslutte sig den foreliggende protokol.

For så vidt angår protokol II, er der tale om en fornuftig ændring og opdatering af protokollen om forbud mod eller begrænsninger i anvendelsen af miner, lureminer og andre mekanismer.

Ligeledes er der tale om en påkrævet oprettelse af en ny protokol IV om blindende våben.

I Det Konservative Folkeparti finder vi det afgørende, at det internationale samfund i almindelighed og Danmark i særdeleshed hjælper med til at få løst de kæmpeproblemer, som følger i kølvandet på hver eneste udlagt antipersonelmine.

Den helt uansvarlige anvendelse af disse miner ude i verden medfører, at der bliver dræbt eller lemlæstet en person hvert 20. minut.

Internationale opgørelser viser, at der ligger over 110 mio. antipersonelminer ude omkring, at den tidligere generalsekretær i FN, Boutros-Ghali, har anslået, at det vil koste 33 mia. dollars at fjerne disse antipersonelminer, og sidst, men ikke mindst, at mere end 26.000 mennesker bliver dræbt eller lemlæstet hvert eneste år af antipersonelminerne.

UNICEF har opgjort, at der i perioden fra 1975 til 1995 blev dræbt eller lemlæstet over 1 million mennesker. Disse forfærdende tal taler for sig selv, og Danmark skal hjælpe med til at ændre på disse uhyggelige forhold.

Det er derfor glædeligt, at Folketingets partier længe har haft en fælles vilje til at gøre noget ved problemerne, og det er godt, at regeringen i denne sag har arbejdet offensivt og fremadrettet.

Ude omkring er man optaget af problemstillingen. Europæisk Kvindeunion har på et topmøde i London i januar i år udtrykt sin afsky for den verdensomspændende spredning af landminer og har enstemmigt opfordret til et totalforbud imod disse miner.

På NATO-parlamentarikernes møde i Torino den 10. oktober 1995 foreslog en enstemmig dansk delegation, at der i resolutionen fra mødet skulle afsættes en konkret sum penge til bekæmpelse af antipersonelminer. Den danske delegation bestod af repræsentanter for hele det politiske spektrum her i Folketinget, og ændringsforslagene blev vedtaget. Der blev indføjet en passus om, at der skal afsættes minimum 1 mia. dollars til bekæmpelse af antipersonelminer.

Det Konservative Folkeparti vil derfor opfordre Folketinget til at følge den konstruktive ånd, der har været i denne sag indtil nu, ved at stemme for beslutningsforslag nr. B 93.

Hanne Severinsen (V):

Venstre støtter i høj grad, at vi tiltræder denne konvention, og støtter, at man i det hele taget har et offensivt internationalt arbejde med at sikre, at disse miner ikke mere bliver udlagt.

Vi kan se overalt i verden, hvor slemt det står til. I Cambodja er hele genopbygningen truet på grund af alle disse mange udlagte miner, så derfor er det en meget vigtig sag, som ikke slutter her, men som i hvert fald får en god begyndelse ved, at vi også fra dansk side vil afstå fra at bruge disse antipersonelminer.

Det er som sagt en god sag, og vi tilslutter os konventionen og vil arbejde positivt i udvalget.

Villy Søvnal (SF):

Beslutningsforslaget, som det foreligger, er et resultat af en række forhandlinger i det, der hedder FN's gennemgangskonferencer.

Sidst vi diskuterede landminer i Folketinget, var i efteråret 1995, da SF fremsatte et beslutningsforslag, der hed nr. B 9, om at ændre dansk minepolitik.

Jeg synes, det er rart at høre her i dag, at Venstre og De Konservative fryder sig over en offensiv dansk linje. Det gør vi også. Det tog lidt lang tid at få den gennemført, for forslaget blev jo faktisk stemt ned med bl.a. ord fra Venstre og De Konservative som urealistisk og overbud af sædvanlig art, men det varede ikke så længe.

Heldigvis besindede regeringen sig og forkyndte i maj, at Danmark tog det ensidige skridt at afvikle danske landminer. Hvorfor er det så vigtigt? Det er jo ikke i Danmark, landminerne er, det er rigtigt, men det er fantastisk vigtigt, for hvis man med styrke i stemmen skal gå ud og sige det her, er forudsætningen, at man først fejrer for egen dør.

Det er en vigtig beslutning i det, der af FN's tidligere generalsekretær Boutros Boutros-Ghali er betegnet som vor tids største humanitære katastrofe. Det skal udbygges med lidt tal:

Der dræbes eller lemlæstes hvert eneste år 30.000 mennesker. En tredjedel af dem er børn; de rammes nemlig mest præcis, fordi de ædlere organer sidder lavere på dem. Derfor synes jeg også, at man skal sige tydeligt, at det, der sker med den her aftale, er små gennembrud.

Det er et lille, men vigtigt gennembrud, at aftalerne også gælder i interne konflikter i landene; det er en klar forbedring. Det er et fremadskridt, at alle personelminer skal være sporbare. Det er også en klar forbedring, når der skal ryddes, at minerne skal være selvdestruktive, de skal kunne ødelægge sig selv. Det er en klar forbedring, hvis mekanikken i øvrigt virker. Og det er forbudt at overføre de tekniske miner, der ikke lever op til disse krav. Hvis det kan overholdes, er det fint nok.

Det er også fint, at der er aftalt årlige møder om minerne, så man fastholder den største humanitære katastrofe på den internationale dagsorden. Det, der er problemet, er, at der på alle disse her gode ting er en overgangsperiode på ni år, dvs. i de næste ni år vil der fortsat blive nedlagt miner, og først derefter træder disse ting i kraft.

Lidt er bedre end ingenting, og jeg tror også, den danske regering har gjort, hvad den kunne på dette felt, men jeg synes, det er vigtigt også at sige, hvor begrænset det, der faktisk er lykkedes at få igennem, er, samtidig med at man må erkende, at kun 62 lande har ratificeret protokollen.

Derfor synes jeg også, det er vigtigt at få sagt i dag, at Danmark og andre lande ikke stiller sig tilfreds med det, der er opnået. Det er et meget lille skridt – men et rigtigt skridt – på en meget lang vej. Der resterer en række tekniske problemer: sporbarhed, selvdestruktion osv. og også det, at der ikke er et totalforbud imod overførsel. Når man ved, hvor svær våbenkontrol er, og hvilke små ting vi her har med at gøre, tror jeg, det er vigtigt at arbejde videre på et konsekvent totalforbud i alle internationale sammenhænge.

Jeg vil jeg godt spørge udenrigsministeren, om man er villig til at overveje skridt mod lande, som vi har et meget tæt samarbejde med, der i øvrigt fortsætter med at producere landminer. Det gælder efter mine oplysninger eksempelvis Italien og Spanien. Er man villig til fra regeringens side at sætte så meget magt bag, at man i forhold til de lande, vi samarbejder meget tæt med, vil overveje at foretage skridt, hvis de ikke afvikler produktionen af disse djævelske våben?

Jeg skal så bare runde af med at sige, at vi også i SF er meget glade for forbudet mod at anvende laservåben, der er særlig beregnet til at forårsage permanent blindhed – så absurd er den våbentechnologi, vi arbejder med i de her spørgsmål.

Og jeg skal runde af med at sige, at vi støtter forslaget.

Jørgen Estrup (RV):

Forståelsen af de problemer, der er involveret i brugen af personelminer, har heldigvis været i kraftig forøgelse de senere år. Det er ikke blot noget, der er sket i Danmark, men heldigvis også internationalt, hvor det jo i sidste ende er afgørende, at man indser de katastrofer, som er blevet forvoldt i lande som Cambodja, El Salvador, Angola og andre steder, hvor man stort set på grund af anvendelse af personelminer i de borgerkrige, der har udfoldet sig, har gjort store dele af landene ubeboelige med frygtelige skader og lidelser til følge for den civilbefolkning, som forsøgte at finde en tilværelse.

Derfor bør vi selvfølgelig også hilse dette skridt, som den ændrede protokol indebærer, velkommen, og det gør vi fra radikal side i

erkendelse af, at det er et begrænset, men i sig selv et vigtigt skridt i en proces, som forhåbentlig leder frem mod et globalt forbud mod personelminer. Med vedtagelsen i FN's generalforsamling i december er der forhåbentlig nu åbnet for, at man internationalt vil finde frem til et sådant forbud, og heldigvis har vi jo allerede fra dansk side taget et vigtigt skridt, i og med vi allerede sidste år besluttede, at vi ensidigt ville stoppe anvendelsen af personelminer i dansk forsvar.

Der er således en god proces i gang, og man skal selvfølgelig værdsætte de skridt, der kan tages, også selv om de har visse mangler. Og man må nok sige, at den 9-årige mulighed for at udsætte godkendelsen og effektueringen af forbud imod de ting, der er nævnt i denne protokol, ikke er noget, der pynter på protokollen.

Men vi vil meget gerne give vores tilslutning og håber på, at det så leder frem til en egentlig international anerkendelse af nødvendigheden af et forbud.

Annette Just (FP):

Jeg skal ikke forlænge debatten meget, for der er jo faktisk sagt, hvad der skal siges, og selvfølgelig kan Fremskridtspartiet også støtte dette forslag.

Der er næsten ikke noget mere forfærdeligt end at se, at disse her landminer får lov til at ligge og ødelægge fremtiden, efter at en fred rent faktisk er skrevet under. Det værste ved det er jo, at der, som det er sagt før, er 9 års betænkningstid for landene til at indføre det.

At miner skal være sporbare og selvdestruktive, hvis man endelig nedlægger dem, synes jeg burde være naturligt. Problemet er, at det sandsynligvis ikke vil have nogen som helst effekt over for de små miner, som jeg har fået at vide er så nemme at lave, at enhver med den store ledvogtereksamen kan sidde ved køkkenbordet og lave dem selv. Nu har jeg ikke den store ledvogtereksamen og vil ikke prøve på at lave miner ved køkkenbordet, men hvis det er så nemt for en mand med lidt teknisk snilde at lave en mine og lægge den ud i sin baghave, så er det jo på det nærmeste kropumuligt at få stoppet det allerværste, dem, der er fuldstændig ukontrollable, nemlig dem, der ikke bliver lagt ud af militæret, men bliver lagt ud i en borgerkrig.

Men det er da et lille skridt på vejen. Selv om nogle vil bruge alle 9 år til at gennemføre denne her konvention, kan vi jo ikke sige andet end ja. Men lad os dog komme videre og så prøve på at

få alle til at forstå, at det her kun er at ødelægge det for sig selv og for andre.

Keld Albrechtsen (EL):

Det gjorde et stærkt indtryk på mig, da jeg var med Forsvarsudvalget i Bosnien og fik udpeget de minefelter, der er overalt i landskabet, og iført stålhelmet og blyvest gik ud og kiggede på disse ting, som lokalbefolkningen må leve med til daglig og så uden den beskyttelse, som vi var iført.

Jeg fik at vide, at de miner, der ligger dér, hvis de blev aktiveret, kunne ramme mennesker på helt op til 200 meters afstand, så der er ingen tvivl om, at det er en frygtelig ting med disse miner, og det er glædeligt, synes jeg – dér er jeg enig med hr. Villy Søvndal – at den danske regering og flertallet i Folketinget om end med noget langsomt afsæt er nået frem til at føre en aktiv politik på dette område.

Men så kan jeg ikke lade være med at sige, når nu den socialdemokratiske ordfører henvender sig til præsident Clinton, at han jo i øjeblikket er ude i et ganske krigerisk ærinde, som han fejrer ved at aflægge besøg i Danmark, hans nærmeste og mest krigeriske allierede. Og der vil jeg da så spørge ministeren, om man ikke, når præsident Clinton kommer på besøg, i det mindste kunne mildne denne krigeriske profil ved at rejse spørgsmålet om minerne over for præsidenten. Det vil jeg gerne spørge om udenrigsministeren vil benytte lejligheden til at gøre, for problemet er jo, at atommagterne inklusive USA blokerer for en løsning på dette område.

Jeg har forstået det sådan – og det vil jeg bede ministeren bekræfte – at atommagterne inklusive USA og Storbritannien ikke vil binde sig til en aftale med et mindre antal lande, men kun vil gå med, hvis der foreligger en global aftale. Omvendt siger en række ulande: Vi vil ikke lave en mineaftale, før atommagterne giver afkald på deres atomvåben. Jeg vil godt have bekræftet, om det er en korrekt fremstilling. Hvis det er rigtigt, så står vi jo i hvert fald med det problem, at dels skal vi altså have fremskyndet atomnedrustningen for at bane vejen for minenedrustningen, og dels skal vi have atommagterne til selv at gå foran med kravet om at afvikle minerne.

Jeg vil også i den forbindelse nævne, at hvis man gennemfører NATO-udvidelsen, sådan som man nu planlægger, så vil det jo være helt urealistisk at forestille sig, at vi kan få Rusland med til nogen som helst aftale på mineområdet.

Det vil jo føre til, at alt går i sort på nedrustningsområdet. Jeg har en mistanke om – det ved ministeren givetvis mere om end jeg – at Rusland er ganske trægt i den sag, og hvis man provokerer Rusland så voldsomt, som man nu planlægger med NATO-udvidelsen, så vil de ikke alene give atomvåbnene en øget rolle, men man risikerer altså også, at de igen trækker minerne frem på scenen.

Så det er i virkeligheden en ganske alvorlig situation, man står i, hvis man ikke får gang i tingene igen, og jeg håber, at ministeren vil bruge alle muligheder, herunder en samtale med præsident Clinton; han spiller jo en central rolle også på dette punkt.

Ole Donner (DF):

Dansk Folkeparti kan støtte udenrigsministerens beslutningsforslag nr. B 93 om, at Danmark tiltræder en ændret protokol, sådan at der kommer forbud mod eller begrænsninger i anvendelsen af visse konventionelle våben, som anses for at være unyttige, skadevoldende eller at ramme i flæng.

Som det fremgår, er der tale om nogle ændringer, der medfører humanitære fremskridt, som gør, at sikkerheden for civilbefolkningen øges, og det er vi tilhængere af i Dansk Folkeparti. Vi er meget glade for, at Danmark samarbejder med den gruppe af lande, som går ind for et totalforbud mod personelminer. Alt i alt kan vi altså støtte ministerens forslag hundrede procent.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): Jeg takker samtlige ordførere for deres tilslutning til forslaget. Det er vigtigt, at der gøres en indsats for at afhjælpe de enorme humanitære problemer, som personelminer har skabt mange steder i verden.

Det må ske på to måder. For det første må vi arbejde for, at produktion og brug af disse våben forbydes totalt, og for det andet må vi bidrage til at få fjernet de mange millioner personelminer, der allerede er udlagt. Vi må i den forbindelse også, som vi gør det fra dansk side, aktivt medvirke til at forbedre minerydnings-teknologien.

Vi havde fra dansk side gerne set, at de ændrede regler i protokol 2 var blevet væsentlig skarpere, end de er, men de regler, vi her har, er det bedste bud på et skridt i den rigtige retning.

Det er så i øvrigt vigtigt, at Danmark bidrager til, at de nye restriktive regler for anvendelse af personelminer træder i kraft så hurtigt som muligt. Derved er vi med til at sikre, at overgangsperioden, som vi da gerne havde set undgået, begynder at løbe så tidligt som muligt, og vi sikrer, at der holdes lidt fremdrift i sagen.

Og det er vigtigt for de forhandlinger om indførelse af et totalforbud, der i øjeblikket foregår i den såkaldte Ottawaprocess. Det er stadig den canadiske regerings hensigt at stille imod, at en konvention kan undertegnes i Ottawa i slutningen af året af de stater, som tilslutter sig et totalforbud. Fra dansk side har vi fra starten støttet dette canadiske initiativ.

Lad mig også nævne, at det er glædeligt, at det på efterårets FN-generalforsamling lykkedes at opnå enighed om en resolution, som meget klart opfordrer til energisk at tilstræbe, som der står, en international aftale om totalforbud mod personelminer. Resolutionen, der havde over 100 medforlagsstillere, herunder Danmark, blev vedtaget, idet 155 stemte for, ingen imod, og 10 undlod at stemme.

Regeringen arbejder for at fastholde fremdrift i sagen, og det er klart, at en række lande, som under forhandlingerne om protokol II i Genève blokerede for fremskridt, fortsat må forventes at gøre det. Det er derfor vigtigt at opretholde det politiske pres. Ottawaprocessen er et godt forum hertil. Det er det forum, der har de bedste muligheder for at føre os længere frem, og det er i det forum, Danmark aktivt vil arbejde.

Lad mig så i øvrigt minde om, at EU-landene jo har en fælles aktion om et totalforbud mod personelminer og herunder også eksportforbud, således at der fra EU's side også gøres en indsats for, at man i denne sag kan nå længere frem.

Jeg glæder mig over den meget stærke tilslutning til beslutningsforslaget.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg skal blot minde ministeren om mit spørgsmål, om den danske regering særskilt vil rejse spørgsmålet over for præsident Clinton, når muligheden nu er her, når han kommer til København.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): Den bedste mulighed for at arbejde for de danske synspunkter er at gøre det i forbindelse med Ottawaprocessen.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Udenrigsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

17) Forhandling om redegørelse nr. R 8: Justitsministerens og miljø- og energiministerens redegørelse af 19. december 1996 om udviklingen i forvaltningsmyndigheders adgang til privat ejendom uden retskendelse og om udviklingen i anvendelse af erstatningsfri regulering inden for plan-, miljø- og naturbeskyttelsesområdet.

(Redegørelsen anmeldt 19/12 96. Redegørelsen givet 19/12 96. Beslutning om forhandling 19/12 96).

Forhandling

Torben Lund (S):

Jeg vil gerne først takke justitsministeren og miljø- og energiministeren for den redegørelse, vi har fået. Jeg synes, redegørelsen er en meget tilfredsstillende opfølgning på Folketingets dagsorden fra maj måned sidste år, og jeg synes, det er meget nyttigt, at vi her i Folketinget med udgangspunkt i redegørelsen dels kan få indsigt i, hvordan regeringen varetager hensynet til borgernes retssikkerhed på de vigtige områder, der her er tale om, og at vi også har mulighed for at få en grundig debat om udviklingen i lovgivningen i forhold til grundlovens bestemmelser.

Vi har jo – regering og Folketing – klart et fælles ansvar for, at beskyttelsen af borgernes retssikkerhed ikke bliver tilsidesat i lovgivningen og administrationen af lovgivningen.